

MUUTUSED SUUÕÕNES JA RAVI ISEÄRASUSED EAKATEL

Silvia Russak
03. 06.2016

Tallinn

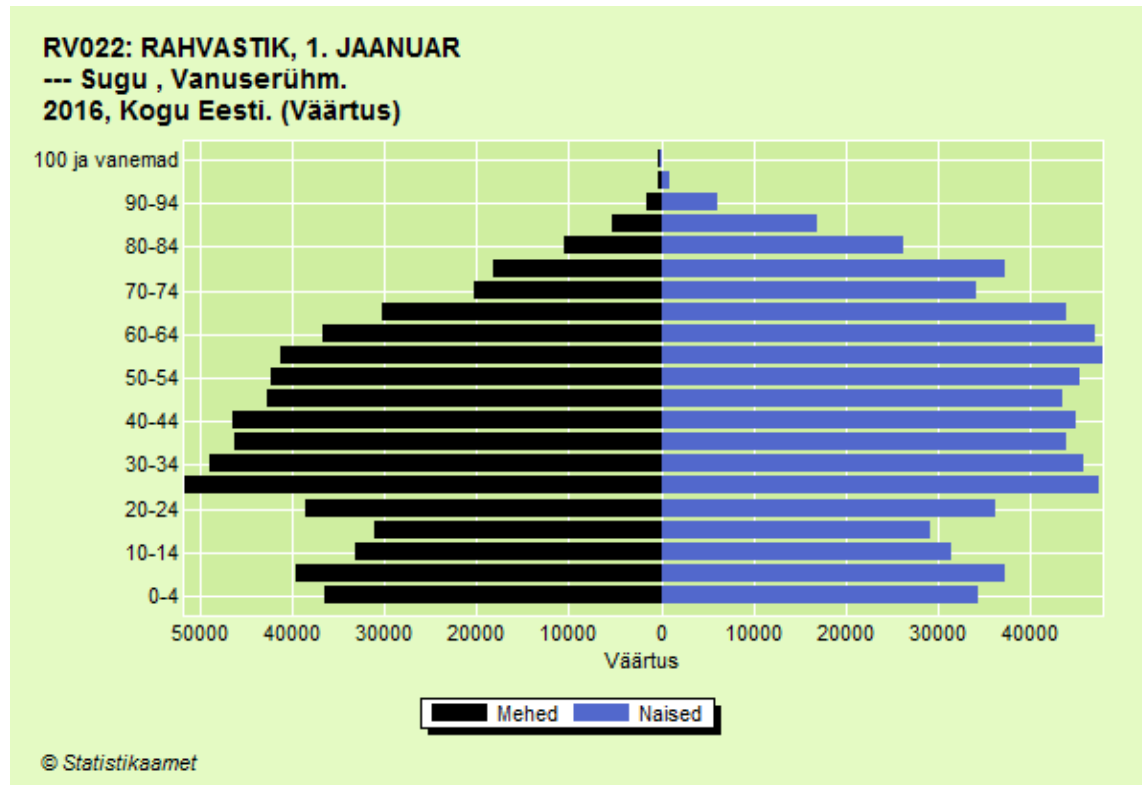

TARTU ÜLIKOOL

Tartu Ülikooli Kliinikum

Eesti rahvastiku vanuse püramiid

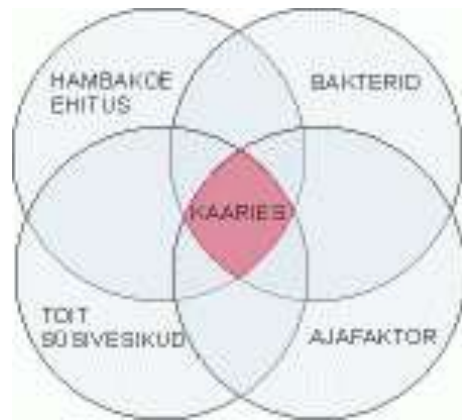

Nõudlus hambaravis Eestis

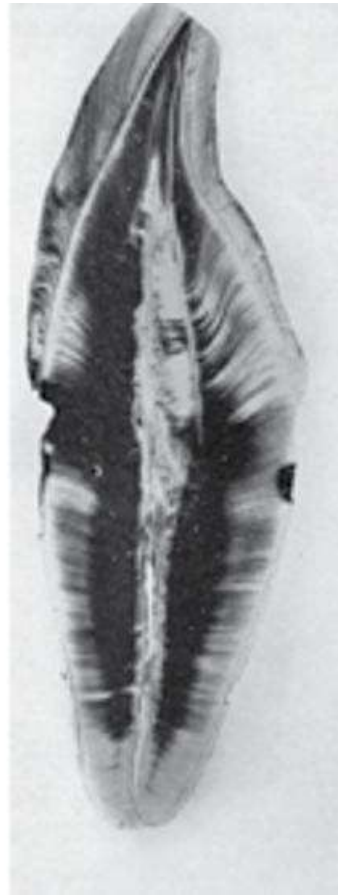
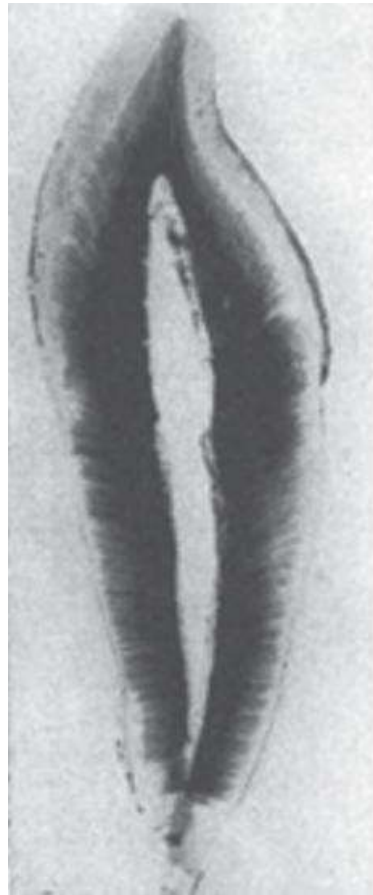
Tabel 8. Hambaravi, 2000, 2002 ja 2004–2006

	2000	2002	2004	2005	2006
Hambaarsti vastuvõttude arv kokku, tuhat	2 310	2 139	2 012	2 011	2 057
Ravi	1 891	1 728	1 658	1 634	1 679
Proteesimine	298	281	236	241	254
Ortodontia	121	130	118	135	125
Hambaarsti vastuvõtte kokku 1 inimese kohta	1,69	1,58	1,48	1,49	1,53
ravi vastuvõtte 1 inimese kohta	1,38	1,27	1,23	1,21	1,25
täiskasvanud (15+)	1,31	1,16	1,09	1,08	1,12
lapsed (0–14)	1,68	1,8	1,99	1,95	1,99

Kaariese kulg hambakoes

Resorptsioon ja skleroseerumine

Hambakaela piirkonna kaaries

Kontaktpinnalt lähtunud pulpiit (67aastane)

Parodontiidi tekkepõhjused

Lokaalsed tekkepõhjused:

- halb suuõõne hügieen
- ravimata hambad: täidised lebavad igemel
- taastamata hamba anatoomiline kuju
- ebasobivad(vanad) proteesid
- sülje hulga vähenemine(suukuivus)
- hambumuse häired, alalõualiigese muutus

Üldised tekkepõhjused:

- geneetiline dispooneeritus
- stress
- siseseretsioonihäired, diabeet
- verehaigused

Parodondi haigestumise sõltuvus vanusest

On tõestatud, et **vanuse suurenedes** suureneb ka haigestumise sagedus.

Võib olla tingitud **eakate haigustele vastuvõtlikkuse** suurenemisest.

Mitte vanus pole põhjus, vaid haigust põhjustavad **riskitegurite koostoime**

Asümptomaatiline baktereemia

Kui eakad patsiendid suudavad

adekvaatselt oma hammaste hoolitseda ei kujune neil vanusest sõltumata välja parodontiiti.

Parodontiiti põhjustavad mikroobid

- *Aggregatibacter actinomycetemcomitans* (*Actinobacillus actinomycetemcomitans*)
- *Prevotella intermedia/nigrescens*
- *Porphyromonas gingivalis*
- *Micromonas micros* (*Peptostreptococcus micros*)
- *Tannerella forsythensis* (*Bacteroides forsythus*)
- *Campylobacter rectus*

Parodontiit

Igemete taandumine ja hammaste pigmentatsioon

Igeme ja luuline tasku

Äge parodontiit

Parodontiidi ravi

Paikne ravi:

ladestuste eemaldamine, igemetasku kirurgiline töötlus(küretaaž , periost- lima skesta lapi opüeratsioon, paikne põletikuvastane antibakteriaalne ravi,

ravile mittealluvad hambad eemaldada

Üldravi:

Üldine põletikuvastane ravi: antibiootikumid

Põhihaiguse ravi: suhkruhaiged, reumahaiged, südame-veresoonkonna ägedad haigused

Proteetiline ravi: Liikuvate hammaste fikseerimine žiini või – proteesi abil; puuduvate hammaste asendamine proteesiga

Ennetus: hea suuhügieen, regulaarne hammaste pesemine sobiva hambapasta ja harjaga, vajadusel korrigeerida hambumus ja proteesida. Põhihaiguste ravi

Proteetiline ravi

- a. Pseudomembranoosne kandidoos
 - b. Erütromatoosne kandidoos
-

a.

b.

Suuümbrise radiaalsed vaod progresseeruva skleroosi puhul

Angulaarne heiliit

Hüpertroofiline vorm

Tubakast tingitud huulevähk

Kontaktheiliit

Vitamiin A-
retinoolkreemi kasutamisel

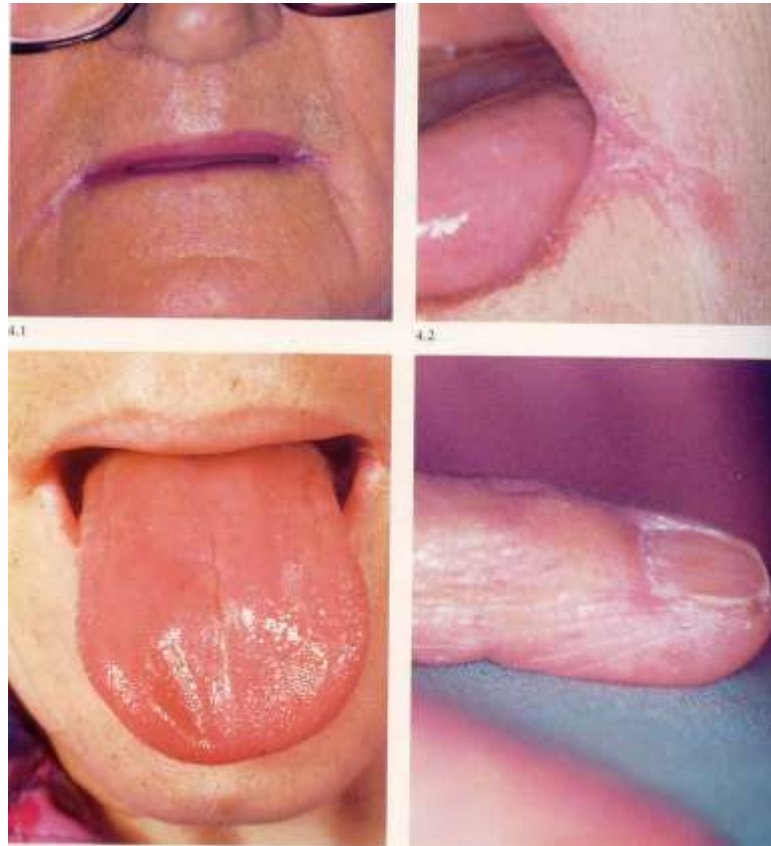
Suukuivus

xerostomia

[http://healthypro.org/images/
dry-mouth.jpg](http://healthypro.org/images/dry-mouth.jpg)

Rauadefitsiidist tingitud muutused suunurkades ja keelel

Leukoplaakia

Hüperplastiline kandidoos

Geograafiline keel

Proteesistomatiit

Angulaarne heiliit

Juuskeel

Fibroom

Lichen planus e. lame sammaspool

a. retikulaarne

b. erosiivne

- a. Väike aftoosne haavand
 - b. Suur aftoosne haavand
 - c. Herpetiformne haavand
-

a.

b.

c.

- a. Ravimitest tingitud suukuivus
 - b. Kuiv lõhedega papillidevaba punane keel
 - c. Kuiv palatinaalne limaskest koos seenkahjustusega.
-

a.

b.

c.

Äge herpeetiline stomatiit

Papilloomiviirus

Papillaarne hüperplaasia

Verehaigustega kaasnevad muutused suulimaskestal

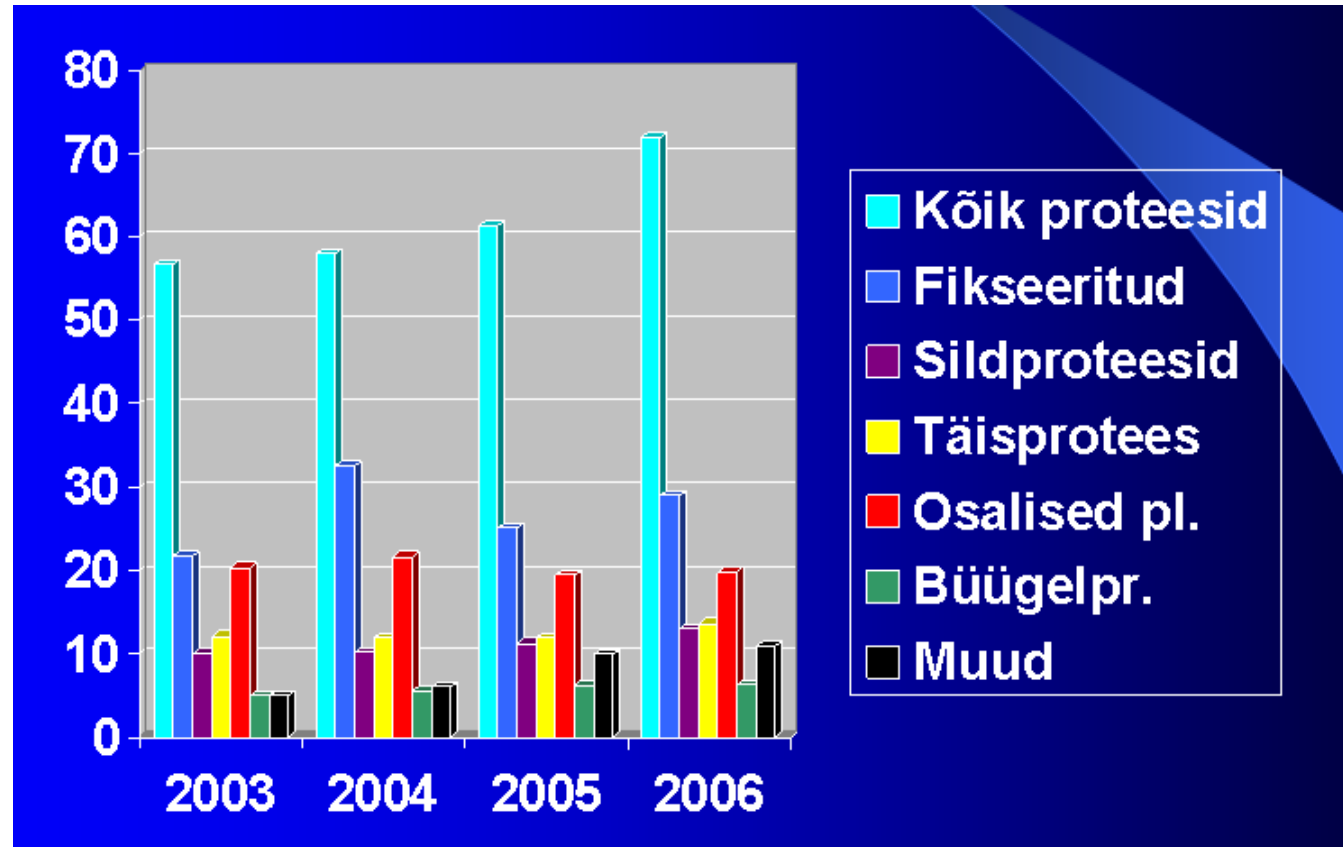

**kemoteraapiajärgne
haavanduv stomatiit**

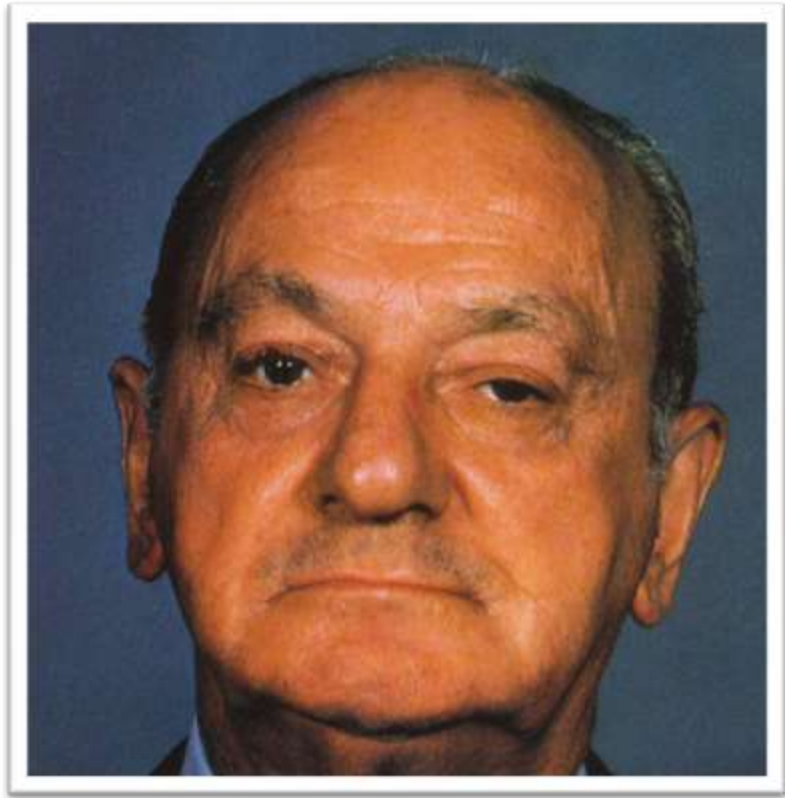
http://www.gioannimariagaeta.it/index.php?option=com_content&view=article&id=239:chemotherapy-induced-oral-mucositis&catid=36:patologiaorale&Itemid=128

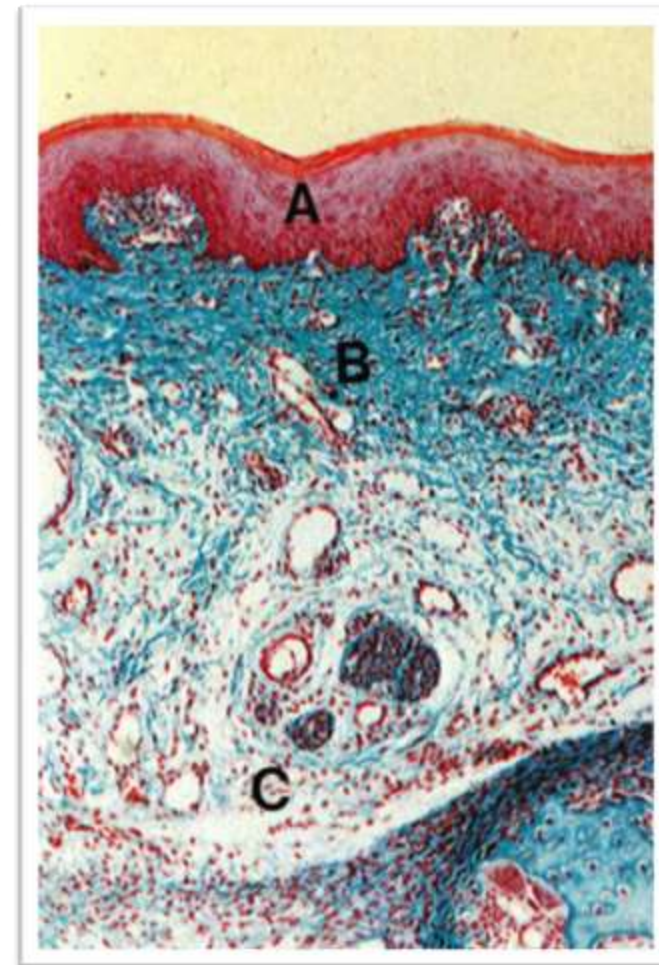
Proteesi ravinõudlus liigiti

Muutused välisilmes ja suuõõnes eakatel

Osalistes plaat- ja büügelproteesid

Probleemid hammaste proteesimisel

Eakate absoluutarv **suureneb**

Suureneb esialgu vajadus **täisproteeside** järgi.

Osaliste proteeside vajadus suureneb aegajalt

Eakate elukvaliteedi langus , kuna **omavastutuse liigsuur määr mõjub negatiivselt proteesimisele.**

Haigekassa proteesihüvitis pensionärile on 255 € iga 3 a. kohta(proteesi keskmine iga). Selle summa eest saab ühe lõualuu täisproteesi, teise proteesi eest vastassuupooles peab haige ise tasuma.

Geriaatrilised probleemid seoses eakate proteesimisega – vaimne ja füüsiline kompetents proteesi hooldusel ja kasutamisel.

Psühholoogilised muutused:

kas 65.a. tasub kulutada hambaravile kui keskmine mees elab veel 12 a. ja naine 20 aastat.

Tänan tähelepanu eest!

Ettekandes on kasutatud

TÜ Hambaarstiteaduse Instituudi õppejõudude

avaldatud õppevahendite ja õppekirjanduse

materjale

Tänan.

M.Saag, T.Seedre, O.Salum, E-R. Pähkla, R.Runnel